

Fòrum d'opinió Primera Plan@

«La genòmica revolucionarà la lluita contra el càncer»

► El biòleg **Eduard Batlle** augura la pròxima generalització de fàrmacs a mida

► Una de les claus serà inhibir els mecanismes que activen les metàstasis

ANTONIO MADRIDEJOS
BARCELONA

La lluita contra el càncer ha obtingut en les dues últimes dècades grans èxits, però la principal revolució es produirà en els pròxims anys amb el desenvolupament de fàrmacs que seran capaços d'inhibir els temibles processos de metàstasi, que són al cap i a la fi la principal causa de mortalitat actualment. Així ho va explicar ahir Eduard Batlle, investigador de l'Institut de Recerca Biomèdica de Barcelona (IRB Barcelona) i un dels grans especialistes en biologia del càncer de còlon, al forum Primera Plan@, organitzat per EL PERIÓDICO DE CATALUNYA i Banc Sabadell. Tot plegat se sustentará, segons Batlle, «en les possibilitats de l'anàlisi genòmica i la creació de tractaments personalitzats».

Batlle (Barcelona, 1970), biòleg de formació, és investigador amb un contracte ICREA de la Generalitat a l'IRB, on dirigeix el Laboratori de Càncer Colorectal, «que és el tercer càncer més freqüent després dels de pulmó i de mama». El Consell Europeu d'Investigació (ERC) el va distingir l'any passat amb una beca Advanced Grant, la més prestigiosa en el món de la investigació al continent.

L'envelliment de la població dispararà la incidència del càncer en les pròximes dècades perquè, com va explicar Batlle, gran part dels tumors són un resultat del pas dels anys, del deteriorament del procés de divisió cel·lular. Ja es diagnostiquen 12 milions de càncers anuals al món

—un cada quatre segons—, dels quals set finalitzen amb la mort. No obstant, va afegir Batlle, s'ha de ser optimista: «Està disminuint la mortalitat en pràcticament tots els tipus de càncer. En el cas del colorectal, el descens en els últims anys ha estat del 40% gràcies als avanços biomèdics i la detecció precoç». Avui dia, el

50% dels pacients que pateixen càncer es curen o bé viuen amb el càncer com una malaltia crònica. «Laquests percentatges augmentaran».

El científic va posar com a exemple d'èxit el cas de la leucèmia amiloide crònica, una malaltia que als anys 70 tenia una taxa de mortalitat del 100% i que només admetia com a tractament el trasplantament de medul·la. Ara, però, gràcies a un fàrmac aprovat el 2001, la taxa de supervivència s'ha situat en el 90%.

NO HI HA DOS PACIENTS IGUALS // En qualsevol cas, les teràpies futures tenen un gran repte per aconseguir perquè el càncer és una malaltia heterogènia: «No hi ha dos càncers iguals ni dos individus iguals, i per això els fàrmacs no funcionen sempre igual de bé». En aquest sentit, Batlle va destacar un projecte públic-privat a Nova York que té previst seqüenciar tots els tumors que es tractin a la ciutat i, amb l'ajuda d'un gran computador d'IBM, proposar tractaments personalitzats. «A Barcelona s'ha estudiat una cosa així —va dir—. Espero que cristal·litzi».

La tercera base dels futurs tractaments passa per «ensenyar al sistema immunològic a atacar el càncer». Batlle va recordar que l'organisme és capaç de reconèixer cèl·lules canceroses i eliminar-les, com en alguns casos de melanoma que semblen desaparèixer miraculosament. «Però els tumors també elaboren mecanismes per evadir-se d'aquesta autodefensa —va explicar—. En els últims anys estem desxifrant quins gens estan implicats en aquests processos i volem inactivar-los. Curiosament, l'única teràpia immunològica aprovada fins ara per les autoritats dels Estats Units ataca el melanoma. «En poques setmanes el pacient està lliure de càncer. És espectacular».

@ La pregunta de la web.

¿Què necessitem per millorar la investigació?

MARISA GONZÁLEZ (BARCELONA)

«A més de prendre alguns riscos que no acostumen a agradar gaire, perquè les coses vagin bé necessitem una conjunció de tres factors: el primer és el talent, que en tenim i de molt bona qualitat; el segon són els recursos pressupostaris, i en aquest punt sí que estem malament, amb una inversió en R+D a Espanya de l'1,3% del PIB, molt per sota dels països més avançats, i el tercer és un marc legal que incentivi la investigació i ens doni certa estabilitat. No pot ser que la política científica canviï tant».

Enric Hernández, director d'EL PERIÓDICO, conversa amb Eduard Batlle.

Eduard Batlle

BIÒLEG (IRB BARCELONA)

«Està disminuint la mortalitat en pràcticament tots els tipus de càncer»

Vegeu el vídeo d'aquesta notícia amb el mòbil a e-periodico.cat

Batlle va insistir a dir que ara es comencen a veure els èxits d'haver invertit grans sumes en programes de ciència bàsica, com el Projecte Genoma Humà. «Ara podem identificar les mutacions que ocasionen el càncer i decidir quina teràpia és més adequada».

En el mateix sentit, va agrair la llavor posada pel conseller Andreu Mas-Colell fa més d'una dècada «que ha servit per situar Catalunya en l'avantguarda de la ciència a Europa». Dos elements han estat clau, segons el parer de Batlle: el programa ICREA, que està dedicat a captar investigadors de prestigi, i la xarxa de centres públics Cerca, que des dels seus començaments ha fugit del funcionariat i ha apostat per l'excel·lència a base d'una avaluació contínua dels científics que hi treballen. ≡

opinions dels assistents

JAUME BERTRANPETIT
DIRECTOR ICREA

«Gràcies a gent com Batlle, és fàcil transmetre conceptes complexos que ens impliquen a tots»

JOAN GUINOVART
DIRECTOR IRB BARCELONA

«Per seguir progressant necessitem el suport de la societat: estimular la filantropia i les donacions»

JUAN MANUEL DESVALLS
VICEPRES. FUNDACIÓ BANC SABADELL

«Em fa la impressió que la bona investigació biomèdica parla cada vegada més en català»

JOSÉ SÁNCHEZ DE TOLEDO
ONCOLOGIA INFANTIL. VALL D'HEBRON

«El món progressa gràcies a la investigació. No deixeu que el món s'aturi»

JORDI CARBONELL
FUNDACIÓ OLGA TORRES

«Batlle ha estat molt didàctic. És necessari que la societat conegui el valor de la investigació»

El Periódico de Catalunya (ed. Cat.)

Fecha: **miércoles, 28 de mayo de 2014**

Página: **36, 37**

Nº documentos: **2**

Recorte en **color** % de ocupación: **104,82** Valor: **19946,86€**

Periodicidad: **Diaria**

Tirada: **152.881**

Difusión: **119.374**

<<<

DANNY CAMINAL

